

Kontaktperson
Nils Matsson
Miljö och Teknik
Telefon: 08-508 279 48
nils.matsson@mk.stockholm.se

Till
Marknämnden 2006-06-15

Svar på Gabriel Marawgeh:s (Kd) skrivelse ”Nej till kinesisk gatsten i Stockholm”

Förslag till beslut

1. Marknämnden godkänner kontorets förslag till hantering av inköp av stenmaterial enligt detta tjänsteutlåtande.

Göran Långsved

Eva Olsson

Sammanfattning

Vid anläggningsentreprenader har importerad sten (gatsten, kantstenar, murstenar m.m.) kommit att bli ekonomiskt mycket fördelaktigt. T.ex. kan kinesisk sten betinga ett pris mellan tredjedelen och hälften av motsvarande svensk. Staden upphandlar i stort sett aldrig stenen direkt av leverantören, utan inköpet utförs av den utvalde anläggningsentreprenören. Några egentliga lager av kinesisk sten finns inte hållna av staden, ej heller några bindande uppköpsavtal, på längre sikt. Kontoret delar skrivelsens uppfattning om att krav på arbetsmiljövänlig produktion bör ställas och har tillsammans med trafikkontoret och Göteborgs stads trafikkontor tagit fram kontraktsvillkor för anläggningsarbeten enligt följande:

Bilagor:

1. Nej till kinesisk gatsten i Stockholm.

Skrivelse från Gabriel Marawgeh, Kristedemokraterna

”Leverantören skall, vid leveransen av stenprodukter, kunna visa att stenen producerats/bearbetats i en för arbetarna säker och hälsosam arbetsmiljö i enlighet med reglerna i de internationella konventioner som Sverige är anslutet till.”

Kontorets förfrågningsunderlag kommer att kompletteras med detta kontraktsvillkor.

Bakgrund

Gabriel Marawgeh har i skrivelse ”Nej till kinesisk gatsten” daterad 16 maj 2006 till marknämnden anfört följande:

”Det är inte ovanligt att man vid nyanläggningar i staden använder sig av Kinesisk gatsten. Detta är av flera skäl ett stort problem och vi vill därför att staden stoppar användningen av kinesisk gatsten som producerats på ett oetiskt sätt. Stockholm måste föregå som ett gott exempel och föredöme och ställa etiska krav vid upphandlingar och inköp av material. Detta har blivit extra tydligt i denna fråga efter avslöjandena om de fasansfulla villkor som kinesiska stenarbetare arbetar under.

Stockholms stad måste vara en aktiv konsument och ställa krav och köpa varor och tjänster på ett sätt som påverkar utvecklingen i positiv riktning. Staden kan inte fortsätta köpa gatsten och kantsten som inte har brutits och bearbetats i överensstämmelse med de regler som gäller för svensk arbetsmiljö och ILO:s bestämmelser.

Kristdemokraterna föreslår Marknämnden besluta:

Att ge markkontoret i uppdrag att vidta åtgärder för att garantera att inköpta produkter har utvecklats och producerats på ett arbetsmiljövänligt sätt.”

Denna fråga har tidigare behandlats i en motion av Åsa Romson (mp)

”Uppförandekod i offentlig upphandling” och kommunfullmäktige beslöt, med anledning av motionen den 25 januari 2006, att denna uppförandekod skall inarbetas i stadens upphandlingspolicy som planeras föreläggas kommunfullmäktige i oktober 2006.

En statlig utredning om nya upphandlingsregler (2006:28) har tagit upp frågan om ILO:s konvention nr 94 är förenlig med de nya EG-direktiven om offentlig upphandling. Utredningen är på remiss och staden är remissinstans. SLK har begärt förlängd tid för remissen till efter sommaren.

Trafiknämnden beslutade den 16 maj 2006 att ingen upphandling av sten från Kina bör göras i avvaktan på att kommunfullmäktige fastställt ny upphandlingspolicy, vilket beräknas ske i oktober 2006. Markkontoret beslöt då att tills frågan behandlats av marknämnden följa samma rekommendation.

Analys och konsekvenser / Markkontorets synpunkter

Inköp av sten från utlandet görs i de flesta fall av den entreprenör som utför anläggningsarbeten åt staden. Vid anläggningsarbeten har importerad sten; gatsten, kantstenar, murstenar kommit att bli ekonomiskt mycket fördelaktigt. Kinesisk sten kostar mellan en tredjedel och hälften av motsvarande svensk sten.

Kontoret anser att tecknade avtal där sten från Kina ingår fullföljs. Det är inte rimligt att bryta dessa avtal, stenen kan i många fall redan vara levererad eller på väg till Sverige. Bryts avtalen innebär detta stora förseningar och påverkar stadsmiljön mycket negativt. Dessutom skulle kontoret tvingas betala ut betydande skadeståndsbelopp.

Det är dock självklart att Stockholms stad inte skall köpa produkter som tillverkats under förhållanden som bryter mot internationell arbetsrätt och mänskliga rättigheter. Detta gäller naturligtvis inköp av sten från alla länder inte enbart Kina. Konsekvenserna av beslutet kan bli att inköp av sten blir dyrare och att den minskade tillgången på sten kan medföra senareläggning av vissa projekt.

Markkontorets förslag

För att tillse att internationell arbetsrätt och mänskliga rättigheter efterlevs har kontoret tillsammans med trafikkontoret och Göteborgs stads trafikkontor tagit fram kontraktssvillkor för anläggningsarbeten enligt följande:

”Leverantören skall, vid leveransen av stenprodukter, kunna visa att stenen producerats/bearbetats i en för arbetarna säker och hälsosam arbetsmiljö i enlighet med reglerna i de internationella konventioner som Sverige är anslutet till.”

Kontoret kommer att informera entreprenörer och leverantörer av sten om det nya kontraktssvillkoret. Kontorets förfrågningsunderlag kommer att kompletteras med detta kontraktssvillkor.

SLUT